
Henrik Asheim (Indlæg)

Jeg vil på vegne av Nordisk ministerråd for utdanning og forskning legge frem ministerrådsforslaget om nytt Nordplus-programdokument for perioden 2018–2022.

Nordplus er Nordisk ministerråds største utdanningsprogram innenfor livslang læring. Programmet er et veletablert og velfungerende samarbeid mellom Norden og de baltiske landene, Estland, Latvia og Litauen. De overordnede målsettingene for og innretningene av programmet er nedfelt i programdokumentet.

I 2015 ble det gjennomført en evaluering av Nordplus. Evalueringen tok utgangspunkt både i noen av de viktigste endringene som ble innført i nåværende programperiode, og i noen av utfordringene som programmet har stått overfor i løpet av perioden. Evalueringen viser at programmet i all hovedsak fungerer etter intensjonene. Den anbefaler at Nordplus fortsetter med et budsjett på minimum samme nivå som for inneværende programperiode.

Det gjøres i det skriftlige ministerrådsforslaget rede for strategiske endringer i programmet. Disse endringene handler i hovedsak om å ivareta Nordplus som et program som er preget av stor brukervennlighet, og som er en støtteordning som fungerer godt i forhold til EUs tilsvarende program, Erasmus+.

En av anbefalingene fra evalueringen er å tydeliggjøre rammer og prioriteringer i delprogrammet Nordplus Nordiske Språk. Det fokuseres fortsatt på den gjensidige forståelsen mellom dansk, norsk og svensk, men

forslaget innebærer en betydelig kobling til den nordiske språkdeklarasjonen. Det understreker at Nordplus støtter prosjektet, som tematisk handler om Nordens samfunnsbærende språk og Nordens tegnspråk. Til gjengjeld er det åpnet for at arbeidsspråket i dette delprogrammet også kan være engelsk, i forbindelse med den praktiske delen av søknadsprosess og rapportering og også arbeidet i Nordplus' programkomité.

Forslaget innebærer videre at det tillates støtte til bilaterale samarbeid og inntil 75 pst. støtte fra Nordplus til språkprosjekter. Denne endringen er sterkt ønsket fra aktører innenfor det nordiske og det nordisk-baltiske språksamarbeidet, som ofte er små institusjoner eller organisasjoner.

Det er en liten digresjon, men jeg må få lov til å nevne en av Norges store eksportartikler for tiden, NRKs tv-serie SKAM. SKAM mottok Nordens språkpris 2016 for sin evne til å engasjere et ungt nordisk publikum, styrke forståelsen av skandinaviske språkvariasjoner og bygge opp positive holdninger til nabospråkene i Norden. Plutselig er norsk kult – dritkult faktisk – og SKAM har vist oss, og særlig de unge, at vi kan forstå hverandre i Norden.

I dag lanserer MR-U et nytt undervisningsopplegg om SKAM der vi bruker klipp fra tv-serien. Undervisningsopplegget er tilpasset læreplanene i de nordiske landene. Samtidig blir også Norden i Skolen-sidene relansert med masse materiale og ressurser som kan brukes til undervisning om Norden, på de ulike språkene.

Dette er virkemidler som vi kan bruke sammen med Nordplus for å fremme språkforståelse blant barn og unge i Norden.

Nordplus favner vidt og støtter prosjekter, nettverk og mobilitetsaktivitet i det nordisk-baltiske utdanningsområdet. Mobilitetsaktiviteter mottar en stor andel av programmidlene. Hvert år kommer over 7 000 elever og studenter og over 2 000 undervisere på utvekslingsopphold til et annet nordisk eller baltisk land. Samlet deltar ca. 2 800 utdanningsinstitusjoner og -organisasjoner i Nordplus-aktiviteter hvert år. Et av Nordplus-nettverkene

omfatter f.eks. musikkonservatorier for alle de nordiske og baltiske landene.

Nordplus er dessuten en av Nordisk ministerråds største og viktigste satsinger for folk-til-folk-samarbeid. Sivilsamfunnet, eksperter og næringsliv kan alle delta i utdanningsnettverk og -prosjekter så lenge målsettingene for programmet og reglene for statsstøtte er oppfylt.

Selv om det ikke er vi som ministre som tar initiativ til de enkelte aktivitetene i Nordplus, bidrar programmidlene for Nordplus i aller høyeste grad til å realisere politiske prioriteringer i Nordisk ministerråd. Bare i 2017 har Nordplus bevilget over seks millioner danske kroner til områdene klima, miljø og grønn omstilling og to millioner til digitalisering og nye teknologier. Dessuten har Nordplus tildelt omkring ni millioner danske kroner til prosjekter innenfor området integrasjon og inkludering bare i 2017. Dette gir samlet omkring 17 millioner bare i 2017 til aktiviteter som bidrar til å støtte opp om Ministerrådets politiske prioriteringer. Dette ser jeg på som meget positivt.

Helt til slutt: Ministerrådet har nylig lagt frem en rapport om sosial tillit i de nordiske samfunnene. «Tillit – det nordiske gullet» heter rapporten, som sikkert flere av dere har sett. Rapporten viser at høy sosial tillit kanskje er den viktigste ressursen et samfunn kan ha, og at vi derfor skal betrakte tilliten som et slags gull for de nordiske landene.

Information

Speech number

173

Speech type

Indlæg

Speaker role

Kunnskapsminister, Norge

Date

01.11.17 12:46

Case

[Ministerrådsforslag om Nordplus 2018-2022](#)